

A feladatokat írta:
Dr. Mari László, Budapest

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil, Miskolc



Csapat tagjai:.....

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2017. november 25.

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny
11-12. évfolyam I. forduló
2017/2018.

1. feladat Nemzeti parkos „Ki mit tud?”

10 pont

Az alábbi állítások sorszámát írd a megfelelő sorba!

1. A területén előforduló töbrökben jól tanulmányozható a mikroklimatikus inverziós állapot, vagyis a dolina alja felé haladva fordítva következő vegetációs zónák, mivel a hideg levegő összegyűlik a dolina alján és 9 %-kal nagyobb a páratartalom a környezeténél.
2. A táj jellegzetes növénye az őshonos, örökzöld, kék boggyójú kétlaki cserje, amely növény nem önmagában védett, hanem a homokpuszta-társulás, amelynek részét képezi.
3. A nemzeti park egyik tanösvényének égerlápjában egyedülálló értéket képvisel a királyharaszt, amely akár 50 évig is él, embermagasságúra megnövő példányai ellenére csak igen későn fedezték fel.
4. A nemzeti park emblemikus madárfaja, amely nagy mérete ellenére nagy magasságokba repülhet, tojásait ma már sokszor mesterségesen költik ki a faj veszélyeztetettsége miatt. Kackiás bajusz jellemzi.
5. Sok denevérfajnak adnak menedéket az ártéri erdők, barlangok, vadászházak.
6. Sok szép mészkőben kialakult barlang található területén, az egyikhez egy legenda is fűződik, vagyis a lebegő kő megmozdul, ha egy hűtlen túrázó halad át alatta.
7. Jól tanulmányozhatók a tókák jellegzetes kételtű faunája, ezeket a gödröket vízgyűjtés céljából készítették, ma sok kételtűnek adnak otthont. Kerített faházakat, kástut figyelhetünk meg skanzenszerű településein a nemzeti parkban.
8. Nagyszerű programot kínál a kisvonatozás az ártéri erdőben, folyóvízi hajókázás, tradicionális mesterségek kipróbálása (halászat, kosárkötés, fafaragás, csuhakészítés, tojáshímzés).
9. Szakvezetéssel felfedezhetjük a fokozottan védett növényeit, mint az erdei szellőrózsát, tavaszi héricsét, sömörös kosbort és a Kis Strázsa-hegy tetejéről gyönyörű panorámát élvezhetünk.

10. A nemzeti park területén halad át hazánk legnagyobb folyója.

--	--	--	--	--

A Duna-Dráva és más nemzeti parkra is igaz

--	--	--	--	--

Csak a Duna-Dráva NP-ra igaz

--	--	--	--	--

A Duna-Dráva NP-ra nem igaz

2. feladat

Sok ember tekintette szívügyének Magyarország vízügyi kérdéseinek megoldását

5 pont

Párosítsd a megfelelő neveket a meghatározásokhoz! Nem kell minden nevet felhasználni!

- A) Cziráky Béla B) Vásárhelyi Pál C) Türr István D) Kvassay Jenő
E) Kisfaludy F) Baross Gábor G) Carolina

- 1846 szeptember 21-én indult el a Balatonon az első gőzhajó, néven.
- A Rába szabályozási munkálatainak résztvevője.
- Az ország első vízügyi kódexének megalkotója, a hazai vízi közlekedés fejlesztője
- A nevéhez fűződik Duna és mellékfolyóinak az Adriai-tenger szintjére vonatkoztatott szintezési térképe, és az Al-Dunai Vaskapu szabályozási terve.
- Korinhtoszi-csatorna építési tervezője.

1.	2.	3.	4.	5.

3. feladat Kakukktojás

5 pont

Karikázd be a hibás betűt!

1. Agresszív idegenek a vízparton:

- A) aranyvessző
B) bíbor nebáncsvirág
C) gyalogakác
D) zöld juhar
E) vízi hídör

2. Vizekben és vizek partjain szép érdekes „állati” növényekkel találkozhatunk:

- A) békalencse
B) békatutaj
C) rucaöröm
D) mocsári gólyahír
E) tündérrózsa

3. Keményfa ligeterdők növényei:

- A) magyar kőris
- B) mezei szil
- C) mocsári tölgy
- D) fehér fűz
- E) vénic szil

4. A vízisikló védekezési módjai:

- A) menekülni próbál
- B) nyelvét kilógatva döglöttnek tetteteti magát
- C) bűzös váladékot bocsájt ki kloákájából
- D) hangosan sziszeg
- E) farkával a támadója szemé felé csap

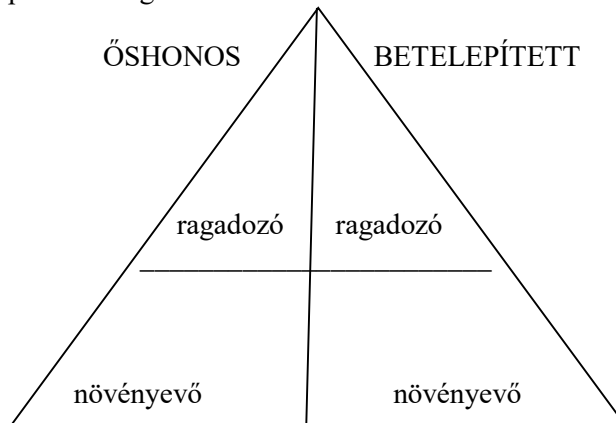
5. Szennyezett, eutróf vizekben előforduló növények:

- A) átokhínár
- B) békanyál
- C) sulyom
- D) süllőhínár
- E) kékmoszat

4. feladat Horgásszunk...

5 pont

Írd be a számokat a piramis megfelelő részébe!



- 1. fehér busa
- 2. csuka
- 3. szélhajtó kűsz
- 4. feketeszájú géb
- 5. domolykó

5. feladat Tavakról, csak az igazat!

15 pont

Döntsd el az állításról, hogy igaz (I) vagy hamis (H)!

..... 1. Az Öreg-tó Magyarország egyik legidősebb mesterséges tava, amely a hozzá tartozó mocsárrendszerrel a tatai vár védelmét szolgálta.

..... 2. A tatai Öreg-tó partján számos vízimalom is működött. A tavat halastóként is használták, de a Ramsari Egyezmény védelmét élvezzi 1989 óta, ezért megszűnt a halászat.

.... 3. A környéken a bányászat megszűnésével a tó vízproblémákkal küzd, mert a karsztvíz kiemeléssel az Öreg-tavat is táplálták.

.... 4. Hazánk ma is üzemelő első hegyvidéki tározóját, a Hámori-tavat Fazola Frigyes tervezte 1912-ben.

.... 5. A Hámori-tó jelentős szerepet kap Miskolc ivóvízellátásában, amitől a tó vize jelentősen csökken a szárazabb időszakban.

.... 6. Nyíregyházától 6 km-re fekszik a város gyöngyszeme, a Sós-tó, nevét a tó partján kivirágzott szikSORÓL kaptA, egykor szódát főztek belőle.

.... 7. Már az 1700-as évektől kezdve kiváló gyógyvízkúrákat lehetett venni a Sós-tóból a fürdőkádákba töltött vízben megmártózva, de ma már a tóból szivattyúkkal emelik át a vizet a fürdőépületek medencéibe.

.... 8. A Kis-Balaton feladata a Zala által szállított tápanyagok, hordalékok visszatartása, feldolgozása, így a Balaton algásodása (eutrofizációja) jelentősen mérséklődött.

.... 9. A Hévízi-tó túlfolyó vize kezdetben közvetlenül a Balatonba ömlött, ma a Kis-Balatonba kerül.

.... 10. A Hévízi-tó vize évszaktól függetlenül 38°C-os, mivel a tó feletti 1-2 m-es páráréteg megakadályozza lehűlését.

.... 11. A bauxitbányák bezárásával (1989) a Hévízi-tó vízmennyisége helyreállt, így a már rómaiak által felfedezett gyógyhatását a mai napig élvezhetik a gyógyulni vágyók.

.... 12. Az Orfői-tavakat a pécsi lakosoknak alakították ki, pihenésre alkalmas területként, de árvízvédelmi, sporthorgászati szerepet is szántak neki.

.... 13. Az orfői tórendszer fontos tava a Chernel Istvánról elnevezett tó, amely hal és madárrezervátum, és élőhelye a védett vidrának.

.... 14. A tapolcai Malom-tavat hideg és meleg vizű források táplálják, amelyről a város is a nevét kapta.

.... 15. A Tapolcai-tavasbarlangban a csónakázás lehetősége függ a Malom-tóban lévő víz mennyiségétől.

Összesen: 40 pont / pont

Ajánlott nyomtatott források:

Fejér László – Szlavik Lajos: 111 vízi emlék Magyarországon

Bodnár László: Nemzeti parkok a Kárpát-medencében, 2006

(természetesen az interneten is sok információ megszerezhető...)

<http://www.ddnp.hu/e-tanosvenyek>